

REPUBLIKA HRVATSKA
PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA
Upravni odjel za socijalnu
politiku i mlade

KLASA:900-01/16-01/2
URBROJ:2170/1-10/4-19-12
Rijeka, 10. 12. 2019.

IZVJEŠĆE O PROVEDENIM AKTIVNOSTIMA PROJEKTA „ŽUPANIJA – PRIJATELJ DJECE” U 2018. GODINI

Pročelnica:
Dragica Marač
Dragica Marač, mag. psych.

Materijal izradio:

Daniel Trošić, univ.spec.oec.

Daniel Trošić

I. IZVJEŠĆE O PROVEDENIM AKTIVNOSTIMA PROJEKTA „ŽUPANIJA – PRIJATELJ DJECE” U 2018. GODINI

Županijska skupština Primorsko-goranske županije je 27. listopada 2016. godine donijela Odluku o prihvaćanju Sporazuma o podršci i partnerstvu na provedbi projekta „Primorsko-goranska županija – prijatelj djece”. Sporazum između ostalog određuje obvezu Županije da za svaku godinu Savezu dostavi Izvješće o provedenim aktivnostima projekta „Županija - prijatelj djece”. U Izvješću se daje prikaz realiziranih aktivnosti, projekata i programa na razini upravnih odjela Županije te proračunskih korisnika koji su usmjereni na unapređenje položaja djece u lokalnoj zajednici.

Projekt „Županije – prijatelji djece“ dio je akcije „Gradovi i općine – prijatelji djece“ koju su 1999. godine u Hrvatskoj započeli i od tada je kontinuirano vode: Savez društava „Naša djeca“ Hrvatske i Hrvatsko društvo za preventivnu i socijalnu pedijatriju, uz pokroviteljstvo Ureda UNICEF-a za Hrvatsku. Središnji koordinacijski odbor akcije „Gradovi i općine – prijatelji djece“ 2008. godine na 2. Susretu gradova i općina-prijatelja djece u Kutini daje prve inicijative za stvaranje projekta „Županije – prijatelji djece“ s ciljem da svaka županija, u okviru svojih nadležnosti i uz uvažavanje regionalnih različitosti, potpomogne gradove i općine da zajedno sa županijama doprinose ostvarivanju prava djeteta i provedbi akcije „Gradovi i općine-prijatelji djece”. Nakon te prvotne ideje o stvaranju županija-prijatelja djece, 2015. godine došlo je do suradnje Saveza društava „Naša djeca“ Hrvatske i Hrvatske zajednice županija, što je rezultiralo potpisivanjem Sporazuma o partnerstvu i suradnji između Saveza društava „Naša djeca“ Hrvatske i Hrvatske zajednice županija čime je obilježen službeni početak projekta „Županije - prijatelji djece”.

Obzirom da je Županija ispunila formalne uvjete za dobivanje statusa i dokazala da provodi raznolike programe i projekte koji spadaju u nadstandard iz područja unapređenja kvalitete života djece, predstavnici Saveza društava „Naša djeca“ Hrvatske su na svečanoj sjednici Hrvatske zajednice županija, održanoj 18. svibnja 2018. godine, Primorsko-goranskoj županiji dodijelili status „Županija - prijatelj djece”.

Status „Županija - prijatelj djece“ obvezujući je, te ga je moguće izgubiti ako se ne ispunjavaju obveze navedene u Sporazumu o partnerstvu. Jedna od tih obveza je podnošenje godišnjeg izvješća o provedenim aktivnostima projekta „Županija - prijatelj djece”.

Izvješće o provedenim aktivnostima projekta „Županija - prijatelj djece“ u 2018. godini prilaže se ovo materijalu i čini njegov sastavni dio.

II. PRIJEDLOG ZAKLJUČKA

Slijedom navedenog predlaže se Županu Primorsko-goranske županije da donese zaključak u tekstu kako slijedi:

Na temelju članka 52. točke 23. Statuta Primorsko-goranske županije („Službene novine PGŽ“ broj 23/09, 9/13, 25/13 – pročišćeni tekst, 5/18, 8/18 – pročišćeni tekst) i članka 25. stavka 1. Poslovnika o radu Župana Primorsko-goranske županije („Službene novine“ broj 23/14, 16/15, 3/16 i 19/16 – pročišćeni

tekst), Župan Primorsko-goranske županije dana _____ 2019. godine donio je sljedeći

Z A K L J U Č A K

Prihvća se Izvješće o provedenim aktivnostima projekta „Županija - prijatelj djece“ u 2018. godini.
(Izvješće je sastavni dio ovoga Zaključka.)

REPUBLIKA HRVATSKA
PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA

IZVJEŠĆE O PROVEDENIM AKTIVNOSTIMA PROJEKTA „ŽUPANIJA – PRIJATELJ DJECE” ZA 2018. GODINU

PODRUČJE 1: STRATEŠKO PLANIRANJE PROJEKTA „ŽUPANIJA – PRIJATELJ DJECE“

POKAZATELJI USPJEŠNOSTI:

Naziv aktivnosti	Pokazatelj uspješnosti	Cilj	Ostvarena vrijednost 2018.
<i>Operativni cilj 1 – Osigurati dostupnost stručne i financijske podrške jedinicama lokalne samouprave pri uključivanju u akciju „Grad/Općina-prijatelj djece“</i>			
Pružanje financijske podrške JLS koje su uključene u akciju „Grad/Općina – prijatelj djece“	Broj JLS kojima je pružena financijska potpora u sklopu aktivnosti „Županija prijatelj djece“	Povećati dostupnost aktivnosti za djecu na lokalnoj razini i osigurati kvalitetnu promociju akcija „Županija prijatelj djece“ i „Grad/općina prijatelj djece“	8
Medijska promocija akcije „Gradovi/Općine prijatelji djece“ i projekta „Županija – prijatelj djece“	Broj objava na službenoj stranici Županije te u tiskanim i digitalnim medijima	Širenje svijesti u široj javnosti o akciji „Gradovi/Općine – prijatelji djece“ i projekta „Županija – prijatelj djece“	11

OBRAZLOŽENJE AKTIVNOSTI:

- Pružanje financijske podrške JLS koje su uključene u akciju „Grad/Općina – prijatelj djece“** – Primorsko-goranska županija je 2014. godine pokrenula projekt „Županija – prijatelj djece“ s krajnjim ciljem da što više jedinica lokalne samouprave sa njenog područja dobije status „Grad/Općina – prijatelj djece“. Kroz projekt se Županija aktivno uključila u pružanje pomoći i podrške, te koordiniranje aktivnosti gradova i općina koji su započeli proces stjecanja statusa „Prijatelj djece“. Početne godine provođenja projekta status je imalo ukupno 8 jedinica lokalne samouprave dok trenutno taj status ima njih 15. Županija je tijekom 2018. godine osigurala ukupno 88.000,00 kn za realizaciju aktivnosti na razini gradova Cres, Delnice, Kastav, Opatija i Novi Vinodolski te općina Matulji, Mošćenička Draga i Lovran. Kroz proračunsku stavku pod nazivom „Županija-prijatelj djece“ sufinancirane su aktivnosti koje jedinice lokalne samouprave provode u sklopu akcije „Grad/Općina-prijatelj djece“, a koje su usmjerene na unapređenje položaja djece u lokalnoj zajednici. Osim jedinica lokalne samouprave ključni partneri u realizaciji aktivnosti „Županija prijatelj djece“ su i lokalna društva naša djeca s naglaskom na ruralno područje. Tijekom 2018. godine osigurana su sredstva za postavljanje ploča sa natpisom „Županija prijatelj djece“ na četiri prometna ulaza u Primorsko-goransku županiju (Vrbovsko, Novi Vinodolski, Mošćenička Draga i Matulji).
- Medijska promocija akcije „Gradovi/Općine prijatelji djece“ i projekta „Županija – prijatelj djece“** – tijekom 2018. godine objavljeno je ukupno 11 članaka na službenim stranicama Županije te u tiskanim i digitalnim medijima. Za medijsku promociju projekta bili su zaduženi Kabinet Župana, Služba za odnose s javnošću i protokol, Upravni odjel za socijalnu politiku i mlade i Koordinacijski odbor Županije za provedbu projekta „Županija prijatelj djece“. Osim kroz članke u medijima, projekt je medijski valoriziran i kroz redovne tiskovne konferencije koje su održavane u prostoru Županije.

PODRUČJE 2: FINANCIJSKA IZDVAJANJA ZA DJECU

POKAZATELJI USPJEŠNOSTI:

Naziv aktivnosti	Pokazatelj uspješnosti	Cilj	Ostvarena vrijednost 2018.
<i>Operativni cilj 1 – Osigurati proračunska sredstva i sredstva iz drugih izvora financiranja za provođenje projekata i programa usmjerenih na djecu</i>			
Financirati provođenje programa iznad zakonskog standarda koji su usmjereni na djecu	Broj programa iznad zakonskog standarda koji su usmjereni na djecu	Unapređenje položaja djece u društvu	41
Kroz prijavu EU projekata i sudjelovanjem u programima financiranim i/ili sufinanciranim iz Državnog proračuna osigurati sredstva za realizaciju aktivnosti usmjerenih na djecu	Broj projekata i programa financiranih i/ili sufinanciranih iz drugih izvora, a koji su usmjereni na djecu	Povećati dostupnost kvalitetnih projekata i programa za djecu Unapređenje položaja djece u društvu	3

OBRAZLOŽENJE AKTIVNOSTI:

- **Financirati provođenje programa iznad zakonskog standarda koji su usmjereni na djecu**
 - kroz upravna tijela Primorsko-goranske županije koja su djelokrugom rada orijentirana na društvene djelatnosti provodi se veliki broj programa iznad zakonskog standarda s ciljem povećanja dostupnosti obrazovnih, socijalnih, sportskih, kulturnih i zdravstvenih sadržaja djeci. Neki od programa iznad zakonskog standarda koji se provode već niz godina su:
 - *Financiranje pomoćnika u nastavi za djecu u osnovnim i srednjim školama* - za djecu koja nisu obuhvaćena EU projektom pod nazivom „Uz pomoćnike u nastavi do inkluzivnog obrazovanja u Primorsko-goranskoj županiji“, pomoćnike u nastavi financirala je Županija iz izvornih prihoda. U II. polugodištu školske 2017./2018. godine Županija je iz izvornih prihoda financirala 7 pomoćnika u nastavi u 5 osnovnih škola, a u I. polugodištu školske 2018./2019. godine Županija je financirala 2 pomoćnika u nastavi u 2 osnovne škole.
 - *Produženi boravak učenika–putnika* – program je usmjeren na učenike-putnike s područja Gorskog kotara te je financiran iz izvornih prihoda Županija. U program je uključeno 15 škola i u prosjeku oko 470 učenika.
 - *Programi za poticanje dodatnog odgojno-obrazovnog stvaralaštva* – u sklopu programa održan je dio tradicionalnih manifestacija u organizaciji županijskih ustanova školstva, izdavanje tiskovina i obilježavanje značajnih obljetnica županijskih ustanova školstva, kao i poticanje izvannastavnih programa i aktivnosti. Programima je u prosjeku obuhvaćeno 2.850 učenika iz 32 osnovne škole i 2.100 učenika iz 31 srednje škole i 4 učenička doma.
 - *Programi Za(voli) kazalište i „Suradnja kreativnih industrija i škola“* – kroz programe se povećava dostupnost kvalitetnih kulturnih sadržaja djeci te ih se osposobljava za stvaranje kulturnog sadržaja. U 2018. godini kroz prioritarno područje „Suradnja kreativnih industrija i škola“ pružena je financijska potpora u ukupnom iznosu od 100.000,00 kn za realizaciju 15 programa i projekata. Primorsko-goranska županija je kroz program Za(voli) kazalište financirala prikazivanje 7 predstava za oko 2.000 učenika.
 - *Programi iznad standarda koje provode zdravstvene ustanove čiji je osnivač PGŽ* – Dom zdravlja PGŽ i Nastavni zavod za javno zdravstvo PGŽ provode niz program usmjerenih na unapređenje oralnog zdravlja djece, prevenciju ovisnosti i zaštitu mentalnog zdravlja, usvajanje zdravih stilova života, zaštitu zdravlja roditelja i dojenčadi, palijativnu skrb i dr.
 - *Zdravstveno-rekreativni kamp za djecu iz Vukovara i djece s cerebralnom i dječjom paralizom* – Programom su obuhvaćena djeca slabijeg imovinskog i zdravstvenog stanja kojima se omogućuje sedmodnevni boravak u Lječilištu Veli Lošinj u ljetnim mjesecima. Sva djeca tijekom sedmodnevnog boravka prođu zdravstveni program koji uključuje opći pregled liječnika, procjenu statusa uhranjenosti, spirometriju, pregled kralježnice i stopala te svakodnevne vježbe disanja. Program se provodi u suradnji sa Gradom Vukovarom i Udrugom osoba sa cerebralnom i dječjom paralizom Rijeka. Na godišnjoj razini u program

je uključeno oko 200 djece s područja Grada Vukovara i 50 članova Udruge osoba sa cerebralnom i dječjom paralizom Rijeka. Primorsko-goranska županija podmiruje materijalne troškove provođenja programa koji uključuju plaće djelatnika, troškove hrane i prijevoza.

- *Provođenje logopedске terapije i rehabilitacije za djecu s područja Gorskog kotara*- kroz program se sufinancira rad logopeđa u punom radnom vremenu koji logopedске usluge pruža djeci s područja Gorskog kotara. Logopedски kabineti su smješteni na području Grada Delnica i Općine Fužine. Na području Gorskog kotara u logopedsku terapiju je uključeno 68 djece. S ciljem povećanja dostupnosti logopedskih usluga na brdsko-planinskom području, tijekom 2018. godine financirano je formiranje logopedskih punktova na području općina Čavle, Jelenje i Klana.
 - *Ured za mlade PGŽ* – cilj programa je uspostava kvalitetnog infrastrukturnog sustava za provođenje politika za djecu i mlade na lokalnoj razini. Kroz program je omogućeno stvaranje mreže informativno-edukativnih punktova i društvenih domova za djecu i mlade. Do kraja 2017. Godine su otvoreni punktovi u Gradu Rijeci i Općini Lovran te društveni domovi za djecu i mlade u Lovranskoj Dragi i Općini Fužine. Kroz partnerstvo sa JLS adaptiraju se devastirani prostori kako bi se pretvorili u multifunkcionalne kreativne centre namijenjene provođenju aktivnosti za djecu i mlade. Kroz informativno-edukativne punktove i društvene domove djeci i mladima omogućuje se besplatno usvajanje vrijednih znanja i vještine te se posebno osmišljenim programima njihova kreativnost i inovativnost usmjerava u osmišljavanje rješenja za društvene probleme od interesa za djecu i mlade. Prostori koji čine mrežu Ureda za mlade PGŽ daju se neprofitnim organizacijama koje su programski usmjerene na djecu i mlade na korištenje bez naknade. U prostoru Društvenog doma za djecu i mlade u Lovranskoj Dragi omogućen je i smještaj do 7 osoba što znatno olakšava provođenje višednevnih programa za djecu i mlade.
 - **Kroz prijavu EU projekata i sudjelovanjem u programima financiranim i/ili sufinanciranim iz Državnog proračuna osigurati sredstva za realizaciju aktivnosti usmjerenih na djecu** – Županija sudjeluje u nekoliko projekata koji se financiraju ili sufinanciraju iz drugih izvora, a usmjereni su na djecu. Neki od projekata za koje je omogućeno financiranje ili sufinanciranje iz drugih izvora su:
 - *Projekt „Uz pomoćnike u nastavi do inkluzivnog obrazovanja u Primorsko-goranskoj županiji“* koji je sufinanciran iz Europskog socijalnog fonda. U školskoj 2017./2018. godini kroz projekt su osigurana sredstva za pokriće troškova rada 53 pomoćnika na razini osnovnih škola i 28 pomoćnika na razini srednjih škola, dok je za školsku 2018./2019. godinu osigurano pokriće troškova rada 58 pomoćnika na razini osnovnih škola i 21 na razini srednjih škola.
 - *Projekt „Osiguranje prehrane djece u osnovnim školama“* – Zaklada „Hrvatska za djecu“ pokrenula je projekt koji je usmjeren na pokriće troškova školske prehrane u županijama čija vrijednost indeksa razvijenosti prelazi 75 posto prosjeka Republike Hrvatske. U školskoj 2017./2018. godini projekt su provodio na razini 24 osnovne škole, a u 2018./2019. godini u projekt je uključeno ukupno 16 osnovnih škola.
 - *Program „Sufinanciranje prijevoza učenika srednjih škola“* –program sufinanciranja međumjesnog javnog prijevoza za redovite učenike srednjih škola temeljem Odluka Vlada RH. Prema navedenim Odlukama pravo na sufinanciranje prijevoza u PGŽ ostvarilo je oko 4.000 učenika. Sredstva za sufinanciranje se mjesečno „povlače“ iz Državnog proračuna, temeljem ispostavljenih faktura prijevoznika za stvarni broj učenika u prijevozu.
-

PODRUČJE 3: DEMOGRAFIJA

POKAZATELJI USPJEŠNOSTI:

Naziv aktivnosti	Pokazatelj uspješnosti	Cilj	Ostvarena vrijednost 2018.
<i>Operativni cilj 1 – Mjerama usmjerenim na poticanje gospodarskog razvitka, turizma i poduzetništva doprinijeti demografskoj obnovi</i>			
Subvencioniranje kamata na poduzetničke kredite	Broj zahtjeva kojima se subvencionira kamata na kredite	Poticanje razvoja poduzetničkog potencijala	103
Poticanje razvoja malih poslovnih zona	Broj gradova i općina uključenih u program razvoja malih poslovnih zona koji provodi Županija	Izgradnja poduzetničke infrastrukture	7
Pružanje potpore razvoju selektivnih oblika turizma	Broj danih potpora	Podizanje konkurentnosti turizma	17
Sufinanciranje kapitalnih projekata razvoja turizma	Broj sufinanciranih kapitalnih projekata	Podizanje konkurentnosti turizma	12
<i>Operativni cilj 2 – Osigurati efikasan mehanizam potpore za pripremu i provedbu EU projekata</i>			
Pružanje potpore JLS i poduzetnicima za pripremu EU projekata	Broj gradova i općina kojima je pružena potpora	Ravnomjeran razvoj mikroregija i povećanje teritorijalne kohezije	6
	Broj poduzetnika kojima je pružena potpora		4
	Broj informativno-edukativnih aktivnosti		10
<i>Operativni cilj 3 – Programima ravnomjernog razvitka i regionalnog razvoja doprinijeti demografskoj obnovi s naglaskom na ruralno područje</i>			
Sufinanciranje programa ravnomjernog razvitka	Broj sufinanciranih projekata	Ravnomjeran razvoj mikroregija i povećanje teritorijalne kohezije	23
Sufinanciranje projekata regionalnog razvoja	Broj sufinanciranih projekata	Ravnomjeran razvoj mikroregija i povećanje teritorijalne kohezije	9

OBRAZLOŽENJE AKTIVNOSTI:

- **Subvencioniranje kamata na poduzetničke kredite** – Primorsko-goranska županija putem Upravnog odjela za turizam, poduzetništvo i ruralni razvoj subvencionira kamate na poduzetničke kredite odobrene mikro, malim i srednjim poduzetnicima i obrtnicima kroz sljedeće programe: **1.** završeni programi kreditiranja u razdoblju 2014.-2013., **2.** kreditni program „Poduzetnik u PGŽ – 2014.“, **3.** program kreditiranja „Kreditom do uspjeha 2014.“, **4.** program kreditiranja „Poduzetnik u PGŽ – 2016.“, **5.** program kreditiranja poljoprivrede i **6.** programi kreditiranja poduzetništva u turizmu.
- **Poticanje razvoja malih poslovnih zona** – Ulaganjem u razvoj malih poslovnih zona, Županija omogućava rješavanje prostorne problematike, te takva zona postaje središte poduzetništva i centar razmjene ideja i poslovne suradnje među poduzetnicima s krajnjim ciljem otvaranja novih radnih mjesta. Programom se odobravaju potpore gradovima i općinama za izgradnju i projektiranje zajedničke komunalne infrastrukture unutar malih poslovnih zona.

- **Pružanje potpore razvoju selektivnih oblika turizma** – U cilju stvaranja kvalitetnije turističke ponude na području naše Županije, Upravni odjel za turizam, poduzetništvo i ruralni razvoj podupire aktivnosti valorizacije kulturne baštine, povećanje njezine turističke atraktivnosti, odnosno povezivanje kulturnih i povijesnih prostora Županije. Putem programa sufinanciraju se manifestacije, koncerti, festivali i sl., te lokalni programi razvoja turizma koji svojim ostvarenjem doprinose razvoju selektivnih oblika turizma i u skladu su s Glavnim planom razvoja turizma Županije.

- **Sufinanciranje kapitalnih projekata razvoja turizma** – Sredstva se dodjeljuju kapitalnim projektima razvoja turizma Županije koji svojim ostvarenjem doprinose sadržajnosti županijskog turističkog proizvoda i prepoznatljivosti Županije kao destinacije. Potpora se dodjeljuje projektima koji se uklapaju u Razvojnu strategiju Primorsko-goranske županije 2016-2020 .i komplementarni su s Glavnim planom razvoja turizma Županije i Strateškim marketinškim planom turizma Županije, odnosno koji nadopunjuju, daju inicijativu i stvaraju pozitivno poslovno/turističko okruženje za pokretanje u Glavnom planu razvoja turizma Županije navedenih projekata te slijedom navedenog pridonose razvoju:

- biciklističkih i pješačkih staza, tematskih parkova, ronilačkog i drugih vrsta sportsko-rekreacijskog turizma i slično,
- turističke valorizacije povijesno-kulturne baštine i
- atrakcija u prostoru

Planirana sredstva predstavljaju nastavak aktivne uloge Županije u oplemenjivanju segmenata turističkog proizvoda Županije koji imaju važnu ulogu u produljenju turističke sezone te u planiranom dugoročnom repozicioniranju Županije kao turističke destinacije. Također, sufinanciranjem navedenih projekata Županija nastoji dati potporu unaprjeđenju uvjeta rada i kvalitete života domaćeg stanovništva, što je za Županiju i osnovni cilj razvoja turizma Županije.

- **Pružanje potpore JLS za pripremu i provedbu EU projekata** – Primorsko-goranska županija putem Upravnog odjela za regionalni razvoj, infrastrukturu i upravljanje projektima te Upravnog odjela za turizam, poduzetništvo i ruralni razvoj pruža potporu jedinicama lokalne samouprave i poduzetnicima kako bi što uspješnije realizirali prijavu na natječaje u okviru strukturnih i investicijskih fondova EU. Budući da se bespovratna sredstva iz navedenih fondova Europske unije dodjeljuju temeljem jasnog dokaza o opravdanosti projekta za što je potrebno izraditi studije izvedivosti, odnosno financijsku i/ili ekonomsku analizu projekta te ostalu potrebnu dokumentaciju, jedinicama lokalne samouprave s područja Primorsko-goranske županije se putem javnog poziva (su)financira izrada navedenih analiza te ostale potrebne dokumentacije. Temeljem uspješne prijave na Poziv za iskaz interesa Regionalnim koordinatorima za dodjelu bespovratnih sredstava iz Prioritetne osi 10 – Tehnička pomoć iz Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014.-2020., Primorsko-goranskoj županiji je odobreno sufinanciranje projekta „Jačanje kapaciteta za korištenje ESI fondova u Primorsko-goranskoj županiji“. Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava je potpisan u rujnu 2016. godine, a provedba projekta je previđena do veljače 2019. godine, odnosno 30 mjeseci. Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije je predmetnim ugovorom Primorsko-goranskoj županiji dodijelilo bespovratna sredstva u iznosu od 1.273.556,42 kuna što predstavlja 85% ukupne vrijednosti projekta od 1.498.301,67 kuna. Glavni cilj predmetnog projekta je povećanje korištenja dostupnih sredstava Europskih strukturnih i investicijskih fondova (ESI fondova) na području Primorsko-goranske županije, odnosno jačanje i razvoj mreže podrške (potencijalnim) prijaviteljima i korisnicima ESI fondova iz redova javnopravnih tijela, kroz savjetodavnu potporu u pogledu pripreme i provedbe projekata, informiranje šire javnosti o mogućnostima i provedbi ESI fondova, potpora jačanju kapaciteta (potencijalnih) korisnika za pripremu i provedbu projekata za sufinanciranje iz ESI fondova te jačanje kapaciteta regionalnih koordinatora za pružanje podrške javnopravnim tijelima u pripremi i provedbi projekata.

- **Sufinanciranje programa ravnomjernog razvitka** – Sufinanciranjem programa ravnomjernog razvitka potiče se realizacija projekata od osobitog interesa za Županiju i jedinice lokalne samouprave na njezinom području. Projekti su usmjereni na izgradnju i sanaciju komunalne infrastrukture, uređenje i opremanje vrtića i dječjih igrališta, rekonstrukciju knjižnice i dr.
- **Sufinanciranje projekata regionalnog razvoja** – Uravnotežen i održiv razvoj sveobuhvatan je proces koji uključuje pripremu i izradu odgovarajuće projektne dokumentacije koja predstavlja temelj za provedbu ulaganja u razvoj javne infrastrukture (energetske, komunalne, vodnogospodarske, prometne, poslovne, komunikacijske...).
Kako bi se stvorili povoljni uvjeti za ravnomjeran razvoj cijele Primorsko-goranske županije u skladu s strateškim dokumentima, a budući da izrada navedene projektne dokumentacije predstavlja značajno financijsko opterećenje, prepoznata je potreba za (su)financiranjem izrade navedene dokumentacije.

PODRUČJE 4: KVALITETA ZDRAVLJA I ZDRAVSTVENIH USLUGA ZA DJECU I ZDRAVE REGIONALNE ZAJEDNICE

POKAZATELJI USPJEŠNOSTI:

Naziv aktivnosti	Pokazatelj uspješnosti	Cilj	Ostvarena vrijednost 2018.
<i>Operativni cilj 1 – Smanjenje deficita zdravstvenog i nezdravstvenog kadra u zdravstvenim ustanovama</i>			
Sufinanciranje specijalizacija doktora medicine	Broj specijalizacija sufinanciranih kroz program	Održavanje standarda kvalitete zdravstvenog sustava Povećanje dostupnosti zdravstvenih usluga za djecu	63 (u tijeku)
Projekt „Rukovođenje za zdravlje“	Broj održanih radionica	Unapređenje procesa osposobljavanja rukovodećeg kadra u zdravstvenom sustavu za donošenje strateških odluka	3
Projekt „Mreža zdravih gradova Primorsko-goranske županije“	Broj održanih edukacija	Usavršavanje djelatnika u zdravstvu i razmjena iskustava	4
<i>Operativni cilj 2 – Osigurati provođenje preventivnih javnih zdravstvenih akcija za dobrobit djece i mladih</i>			
Sufinanciranje preventivnih javno zdravstvenih akcija i programa iz područja stomatološke zaštite	Broj djece obuhvaćene programom	Unapređenje oralnog zdravlja djece	10.560

Nastavak pružanja programa prevencije ovisnosti i zaštite mentalnog zdravlja	Broj akcija i programa usmjerenih na prevenciju ovisnosti djece	Promocija zdravih stilova života	9
	Broj učenika obuhvaćenih akcijama i programima	Prevenција ovisnosti	10.268
Nastavak pružanja programa usmjerenih na uravnoteženu prehranu i prevenciju pretilosti djece	Broj djece obuhvaćene programima	Razvijanje pravilnih prehrambenih navika kod djece	1.294
	Broj škola	Smanjenje zdravstvenog rizika	23
Nastavak pružanja programa „Savjetovalište otvorena vrata“ (NZZJZ PGŽ)	Broj djece i mladih obuhvaćenih programom zdravstvenog odgoja sa temama reproduktivnog zdravlja	Unapređenje reproduktivnog zdravlja djece i mladih	3.676
	Broj posjeta ginekološkoj ambulanti		798
<i>Operativni cilj 3 – Provoditi aktivnosti usmjerene na zdravstvenu skrb i usluge za djecu s teškoćama u razvoju i njihove obitelji, kao i djecu s kroničnim bolestima</i>			
Sufinanciranje programa i projekata neprofitnih organizacija iz područja zdravstva i socijalne skrbi	Broj sufinanciranih programa i projekata	Povećanje dostupnosti zdravstvene skrbi i usluga za djecu s teškoćama u razvoju i njihove roditelje, kao i djecu s kroničnim bolestima	13
Sufinanciranje redovne djelatnosti Centra za rehabilitaciju „Fortica“ Kraljevica	Broj djece na smještaju u Centru	Unapređenje kvalitete života djece s teškoćama u razvoju	52
	Broj djece u dnevnom boravku		3
<i>Operativni cilj 4 – Provođenje redovnih zdravstvenih nadzora nad zdravstvenim ustanovama u kojima borave djeca, a kojima je osnivač Županija</i>			
Nastavak redovnih zdravstvenih nadzora od strane nadležnih tijela	Broj provedenih redovnih zdravstvenih nadzora na godišnjoj razini	Osigurati održavanje visokog zdravstvenog standarda	16
<i>Operativni cilj 5 – Provođenje dodatnih zdravstvenih mjera i akcija povrh zakonske nadležnosti Županije</i>			
Nastavak provođenja programa i projekata iznad zakonskog standarda u području zdravstva	Broj programa i projekata	Unapređenje zdravlja djece	8
<i>Operativni cilj 6 – Osigurati dostupnost dodatnog cijepljenja za djecu</i>			
Nastavak provođenja programa usmjerenog na cijepljenje djece protiv Humanog papilomavirusa (HPV) i Hepatitisa B	Broj cijepljene djece protiv HPV virusa	Prevenција spolno prenosivih i zaraznih bolesti	711
	Broj cijepljene djece protiv Hepatitisa B	Unapređenje zdravlja djece	2.043
<i>Operativni cilj 7 – Osigurati dostupnost programa za kvalitetno zdravlje majki, trudnica i dojilja</i>			
Nastavak provođenja programa „Tečaj za trudnice“	Broj trudnica i roditelja obuhvaćenih programom	Unapređenje zdravlja trudnica i roditelja kroz usvajanje korisnih i praktičnih znanja i vještina	304 roditelja

Patronažna zdravstvena zaštita	Broj korisnika programa	Unapređenje zdravlja trudnica, babinjača, novorođenčadi, dojenčadi i male djece	34.568
<i>Operativni cilj 8 – Osigurati dostupnost akcija, aktivnosti i programa za promociju dojenja</i>			
Organiziranje grupa za potporu dojenju	Broj roditelja uključenih u program	Unapređenje zdravlja dojenčadi Usvajanje praktičnih znanja i vještina	368 roditelja
Nastavak rada Savjetovaništa za prehranu dojenčadi	Broj dojenčadi uključenih u program	Unapređenje zdravlja dojenčadi Usvajanje praktičnih znanja i vještina	1.140

OBRAZLOŽENJE AKTIVNOSTI:

- **Sufinanciranje specijalizacija doktora medicine** – Specijalizacije doktora medicine zdravstvene ustanove financiraju iz vlastitih prihoda odnosno poslovanja na tržištu te djelom iz Proračuna Primorsko-goranske županije i prihoda za posebne namjene odnosno prihoda od HZZO-a, temeljem dobivene suglasnosti od Ministarstva zdravstva RH.
Ustanove koje provode program Specijalizacije doktora jesu: Dom zdravlja PGŽ, Psihijatrijska bolnica Rab, Nastavni zavod za javno zdravstvo PGŽ, Zavod za hitnu medicinu PGŽ, Lječilište Veli Lošinj, Thalassotherapia Opatija i Thalassotherapia Crikvenica.
- **Projekt „Rukovođenje za zdravlje“** – Projekt „Rukovođenje za zdravlje“ je projekt u suradnji sa Školom narodnog zdravlja Sveučilišta u Zagrebu kojim se osposobljava rukovodeći kadar u zdravstvenom sustavu za donošenje strateških odluka o upravljanju i organizaciji u zdravstvu, a s ciljem stvaranja strateških dokumenata: „Slike zdravlja“ i „Plana za zdravlje“.
- **Projekt „Mreža zdravih gradova Primorsko-goranske županije“** – Realizacijom projekta provedena je edukacija djelatnika u zdravstvu, koordinacija i razmjena iskustava te sudjelovanje u projektu Svjetske zdravstvene organizacije „Zdravi grad“.
- **Sufinanciranje preventivnih javno zdravstvenih akcija i programa iz područja stomatološke zaštite** – Program „Unapređenje oralnog zdravlja djece u Primorsko-goranskoj županiji“ provodi se na više razina: na tečaju za trudnice naglašava se potreba čuvanja zdravlja zubi budućih majki i dojenčadi, u vrtićima se provode radionice o važnosti i pravilnom četkanju zubi, djeca prije upisa u prvi razred osnovne škole trebaju obaviti stomatološki pregled, a djeci u petom razredu provodi se sistematski pregled usta i zubi, s uputama za roditelje o potrebi pregleda kod liječnika dentalne medicine. Program sufinancira Primorsko-goranska županija putem Upravnog odjela za zdravstvo, a provodi ga Nastavni zavod za javno zdravstvo PGŽ (proračunski korisnik Županije).
- **Nastavak pružanja programa prevencije ovisnosti i zaštite mentalnog zdravlja** - Program obuhvaća promicanje i zaštitu mentalnog zdravlja djece i mladih, prevenciju ovisnosti, promociju zdravlja i osobnog razvoja za učenike nižih i viših razreda osnovne škole. Provodi se kroz programe: „Trening životnih vještina“, izdavanje edukativnog biltena „Rizik“, organiziranje mobilnog savjetovaništa, redovni izvanbolnički rad s ovisnicima i njihovim obiteljima, te rad s ovisnicima u penalnom sustavu. Program je financiran sredstvima iz Proračuna PGŽ i jedinica lokalne samouprave, a provodi ga Nastavni zavod za javno zdravstvo PGŽ (proračunski korisnik Županije).

- **Nastavak pružanja programa usmjerenih na uravnoteženu prehranu i prevenciju pretilosti djece** – Nastavni zavod za javno zdravstvo PGŽ u partnerstvu sa Gradom Rijekom provodio je prvi ciklus programa pod nazivom „Školica zdrave prehrane“ putem kojeg se osigurava usvajanje pravilnih prehrambenih navika i očuvanje zdravlja djece osnovnih škola Grada Rijeke. Kroz program se provode edukacije i radionice kako bi djeca u što većoj mjeri usvojila osnovne principe pravilne prehrane. Osim navedenog programa Nastavi zavod za javno zdravstvo PGŽ u partnerstvu sa jedinicama lokalne samouprave provodi i programe pod nazivom „Debljina je bolest hrana može biti lijek“ i „Škola mi pomaže da se pravilno hranim“. Analizom postojeće situacije na terenu, prehrambenih navika, stila života, obiteljske anamneze, posebnim ciljanim pregledima koji nisu u programu obveznih mjera te sustavnom edukacijom učenika, roditelja i prosvjetnih djelatnika, podiže se razina znanja i izgrađuju stavovi o zdravim stilovima života, pravilnim prehrambenim navikama i potrebnoj tjelesnoj aktivnosti. Bitno je naglasiti da stručnjaci Nastavnog zavoda više od 30 godina nadziru i planiraju prehranu u gotovo svim dječjim vrtićima prema principima pravilne prehrane što više u skladu s mediteranskom prehranom.
- **Nastavak pružanja programa „Savjetovalište otvorena vrata“** – Osnovni cilj programa je promicanje i zaštita općeg i reproduktivnog zdravlja djece i mladih, smanjenje raširenosti spolno prenosivih bolesti i njihovih posljedica, smanjenje broja neželjenih trudnoća i pobačaja, podizanje svijesti i utvrđivanje veličine problema glede seksualnog zlostavljanja te poticanje pomoć školama u provedbi sustavne edukacije o reproduktivnom zdravlju. Program se provodi edukacijom interaktivnim metodama učenja, kroz predavanja, tribine, rad u maloj grupi, savjetovališni rad specijaliste školske medicine psihologa i organizirane ginekološke preglede koji obuhvaćaju PAPA test, skrining na Chlamidiju trachomatis i HPV te ultrazvučni pregled gdje je to potrebno.
- **Sufinanciranje programa i projekata neprofitnih organizacija iz područja zdravstva i socijalne skrbi** – na godišnjoj razini putem javnog natječaja Upravni odjel za zdravstvo i Upravni odjel za socijalnu politiku i mlade sufinanciraju provođenje projekata i programa neprofitnih organizacija usmjerenih na zdravstvenu skrb i usluge za djecu s teškoćama u razvoju i njihove obitelji, kao i djecu s kroničnim bolestima.
- **Sufinanciranje redovne djelatnosti Centra za rehabilitaciju „Fortica“ Kraljevica** – Centar za rehabilitaciju „Fortica“ Kraljevica je javna ustanova – dom socijalne skrbi za pružanje socijalnih usluga djeci s teškoćama u razvoju i odraslim osobama s invaliditetom. Socijalne usluge koje se pružaju djeci i odraslim osobama su usluga smještaja i usluga poludnevnog boravka. Smještajni kapacitet Centra utvrđen je rješenjem Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku te iznosi 55 korisnika u stalnom smještaju i 25 korisnika u poludnevnom boravku. Uz osnovne programe zdravstvene njege, habilitacije i rehabilitacije koji se provode u Centru, razvijeni su i dodatni programi čijom se primjenom uvelike podiže kvaliteta života korisnika Centra poput programa rane razvojne habilitacije i rehabilitacije kroz timsku intervenciju po Bobath metodi, metodi funkcionalnog učenja i senzoričke integracije, program multisenzorne stimulacije- SNOZELEN program, MATP- sportski program prilagođen osobama s najtežim teškoćama u razvoju, program vrtlarstva u okviru kojeg je nastao senzorički vrt, muziko terapija, likovne radionice i dr. Osim programa koji su usmjereni na direktne korisnike Centra, provode se i programi koji su usmjereni na obitelji korisnika, zaposlenike Centra i lokalnu zajednicu poput programa savjetovališta za roditelje, programa edukacije stručnih djelatnika i roditelja, program uključivanja lokalne zajednice u rad Centra, volonterski programi i psihološka podrška obiteljima i zaposlenicima Centra.
- **Nastavak redovnih zdravstvenih nadzora od strane nadležnih tijela** – Centar za „Forticu“ Kraljevica jedina je županijska ustanova u kojoj se na smještaju nalaze djeca kojoj je potrebna stalna zdravstvena njega. Centar je obuhvaćen redovnim zdravstvenim nadzorima koji obuhvaćaju ocjenu mikrobiološke čistoće, mikrobiološku analizu namirnica, kemijsku analizu obroka, interni audit, nadzor nad DDD mjerama, sanitarni pregled zaposlenih i mjerenje emisije u zraku.

- **Nastavak provođenja programa i projekata iznad zakonskog standarda u području zdravstva** – programi i projekti iznad zakonskog standarda u području zdravstva, a koji su usmjereni na djecu, provode se u sklopu proračunskih aktivnosti „Prevenција i liječenje ovisnosti“, „Ostali programi edukacije i prevencije“, „Sufinanciranje dežurne ambulante“ u kojoj se između ostalih provodi i djelatnost zdravstvene zaštite predškolske djece i „Poboljšanje i razvoj zdravstvenog standarda“.

Neki od značajnijih projekata i programa koji se provode unutar navedenih aktivnosti su „Trening životnih vještina“ – organizacija supervizijsko-motivacijskih posjeta svim školama u Primorsko-goranskoj županije s ciljem primarne prevencije ovisnosti i nasilja, izdavanje edukativnog biltena „Rizik“ s ciljem informiranja stručnjaka koji rade s djecom i mladima o bitnim temama kao što su odrastanje, obrazovanje, zdravstveni odgoj i socijalna skrb, organiziranje edukativnih grupa za roditelje koje su usmjerene na pružanje roditeljima znanja i vještina koje im pomažu u poticanju zdravog ponašanja i prevenciji ovisnosti njihove djece, provođenje programa unapređenja oralnog i reproduktivnog zdravlja za djecu, organiziranje tečajeva za trudnice i roditelje te mnoge druge programe i projekte.

- **Nastavak provođenja programa usmjerenog na cijepljenje djece protiv Humanog papilomavirusa (HPV) i Hepatitisa B** – program se provodi u suradnji sa Nastavnim zavodom za javno zdravstvo PGŽ. Cijepljenje djece je u potpunosti besplatno. Kroz program se pruža i sustavna edukacija roditelja, učenika i prosvjetnih radnika o spolno prenosivim i zaraznim bolestima.
- **Nastavak provođenja programa „Tečaj za trudnice“** – kroz provođenje programa, trudnice i njihove partnere upoznaje se sa osnovnim znanjima o prepoznavanju rizične trudnoće, znanjima o dojenju, njezi novorođenčeta, psihičkim odnosnim aspektima u obitelji tijekom trudnoće i nakon poroda, pravima trudnica i roditelja i vježbama za trudnice i roditelje. Tečaj se provodi jednom mjesečno po 18 sati osim srpanja i kolovoza kada se tečaj na održava. Tečaj provodi 5 patronažnih sestara, 1 specijalist ginekologije i opstetricije i 1 viši fizioterapeut. Cilj programa je smanjiti tjeskobu, ispraviti zablude, umanjiti strahove te osigurati nova saznanja o trudnoći, porodu i periodu poslije poroda. Program provodi Dom zdravlja Primorsko-goranske županije (proračunski korisnik Županije).
- **Patronažna zdravstvena zaštita** – patronažna zdravstvena zaštita sastavni je dio primarne zdravstvene zaštite i u nadležnosti je Doma zdravlja Primorsko-goranske županije. Patronažnu zdravstvenu zaštitu provode prvostupnice sestrinstva i pritom surađuju s drugim zdravstvenim službama, socijalnim službama, odgojno-obrazovnim ustanovama i drugim zainteresiranim pojedincima, skupinama i organizacijama. Cilj je patronažne zdravstvene zaštite pružiti zdravstvenu zaštitu korisnicima izvan zdravstvenih ustanova te poticati ih na očuvanje i unapređenje vlastitog zdravlja, posebno u najosjetljivijim razdobljima života (trudnoća i babinje) i u posebnim stanjima i okolnostima kao što su kronična bolest, invaliditet i starost. Bitno je spomenuti i da se zdravstvena zaštita dojenčadi i predškolske djece na razini županije provodi u pedijatrijskim ordinacijama Doma zdravlja PGŽ i u privatnim specijalističkim pedijatrijskim ordinacijama. U okviru Doma zdravlja PGŽ nalazi se 9 pedijatrijskih ordinacija u kojima je zaposleno 9 specijalista pedijatrije, 3 specijalizanta, jedna medicinska sestra s višom i 8 sestara sa srednjom stručnom spremom. Privatnih specijalističkih pedijatrijskih ordinacija je 13 te je u njima zaposleno 13 specijalista pedijatrije, 5 viših i 8 medicinskih sestara sa srednjom stručnom spremom.
- **Organiziranje grupa za potporu dojenju** – grupe za potporu dojenju su oblici samopomoći u kojima majke s iskustvom u dojenju pomažu majkama bez takvog iskustva. Grupe se sastaju jednom mjesečno u trajanju od jednog sata. Grupe predstavljaju deseti korak u projektu „Rodilišta prijatelji djece“. Cilj grupe je pružanje informacija, savjeta, ohrabrenja i potpore u ustrajnosti u dojenju. Majkama se pomaže da steknu povjerenje u vlastite sposobnosti, a sve u cilju postizanja uspješnosti u dojenju. Najvažniji cilj je postizanje duljine dojenja do prve godine života, a po mogućnosti i u drugoj godini života.

- **Nastavak rada Savjetovališta za prehranu dojenčadi** – promicanje dojenja je primarna i prioritetna aktivnost savjetovališta. Pored pružanja savjeta, letcima i drugim promidžbenim materijalima informiraju se roditelji ali i zdravstveni radnike o novinama vezanim uz prehranu novorođenčadi i dojenčadi. Jedna od aktivnosti Savjetovališta je i izdavanje adaptiranog mlijeka socijalnom ugroženim obiteljima uz davanje potrebnih savjeta o pripremi i upotrebi. Kroz Savjetovalište se provode sljedeće aktivnosti: savjetovališni rad, mjerenje tjelesne težine djece, izdavanje adaptiranog mlijeka, telefonsko savjetovanje, prezentacija na stručnim skupovima, obilježavanje tjedna dojenja i prezentacija u sredstvima javnog priopćavanja. Cilj Savjetovališta je promocija dojenja i pomoć socijalno ugroženim obiteljima s malom djecom.

PODRUČJE 5: SIGURNOST I DJETETOVO OKRUŽENJE

POKAZATELJI USPJEŠNOSTI:

Naziv aktivnosti	Pokazatelj uspješnosti	Cilj	Ostvarena vrijednost 2018.
Operativni cilj br. 1 – Poticati međusektorske projekte/programme suradnje županije, MUP-a, odgojno-obrazovnih i socijalnih ustanova i udruga za sigurnost djece u gradovima i općinama			
Nastavak međusektorske suradnje sa ključnim dionicima	Broj međusektorskih projekata i programa za sigurnost djece u gradovima i općinama	Povećati sigurnost djece u gradovima i općinama	19
Operativni cilj br. 2 – Poticanje rada ekoloških udruga, županijskih i međunarodnih platformi i mreža za zaštitu i očuvanje okoliša, zaštitu prirode i prirodnih bogatstava te korištenje obnovljivi izvora energije na području Županije			
Kroz program javnih potreba poticati rad ekoloških udruga i udruga srodne djelatnosti	Broj sufinanciranih projekata i programa	Održavanje zdravog i čistog okoliša Upoznavanje djece sa osnovnim pojmovima iz područja ekologije	3
Operativni cilj br. 3 – Provođenje županijskih akcija i programa za sigurnost djece i odraslih u prometu			
Provođenje akcije „Prvi koraci u prometu“	Broj učenika uključenih u akciju Broj odgojno-obrazovnih ustanova uključenih u akciju	Upoznavanje djece s temeljnim prometnim pravilima i propisima	2.467 59
Provođenje akcije osnivanja i razvoja školskih prometnih jedinica u osnovnim školama na području Primorsko-goranske županije	Broj djece uključene u akciju Broj škola uključenih u akciju	Upoznavanje djece s temeljnim prometnim pravilima i propisima	53 5
Operativni cilj br. 4 – Provođenje akcija, projekata i programa prevencije nasilja među djecom u školskom okruženju, nasilja u obitelji te sprečavanje nasilja na internetu			
Provođenje projekta „Koraci za budućnost bez nasilja“	Broj obuhvaćenih učenika	Prevencija nasilja nad i među djecom i mladima	478
Putem programa javnih potreba sufinancirati programe i projekte udruga koji su usmjereni na prevenciju nasilja	Broj sufinanciranih projekata i programa	Prevencija nasilja nad i među djecom Zaštita mentalnog zdravlja	8

OBRAZLOŽENJE AKTIVNOSTI:

- **Nastavak međusektorske suradnje sa ključnim dionicima** – Primorsko-goranska županija putem Savjeta za sigurnost prometa na cestama surađuje sa Domom mladih i prometnom policijom MUP-a Primorsko-goranske županije, putem Savjeta za socijalnu skrb surađuje sa predstavnicima ustanova i udruga iz područja socijalne politike te kroz programe javnih potreba uspostavlja partnerstva sa neprofitnim organizacijama programski usmjerenim na stvaranje sigurnog okruženja za djecu.
Osim navedenih oblika suradnje usmjerenih na sigurnost djece u lokalnoj zajednici u koje je uključena Županija i županijska savjetodavna tijela bitno je istaknuti i međusektorsku suradnju na razini pojedinih proračunskih korisnika Županije. Nastavni zavod za javno zdravstvo PGŽ kroz provođenje programa prevencije nasilja nad djecom surađuje sa obrazovno-odgojnim ustanovama sa područja županije.
Od 2018. godine Koordinacijski odbor Primorsko-goranske županije za realizaciju projekta „Županija prijatelj djece“ preuzeti će aktivnu ulogu u poticanju međusektorske suradnje sa ključnim dionicima.
- **Kroz program javnih potreba poticati rad ekoloških udruga i udruga srodne djelatnosti** – putem programa javnih potreba u području tehničke kulture u 2018. godini sufinancirali su se programi ekoloških udruga i to Udruge RI EKO Rijeka i Udruge Žmergo.
- **Provođenje akcije „Prvi koraci u prometu“** – Akcija se provodi u organizaciji Županijskog savjeta za sigurnost prometa na cestama Primorsko-goranske županije. U realizaciju akcije uključeni su i predstavnici Doma mladih te prometne policije MUP-a Primorsko-goranske županije. Svrha akcije je obuka i upoznavanje djece prvih razreda svih osnovnih škola na području Županije s temeljnim prometnim pravilima i propisima uz usvajanje pozitivnog ponašanja u prometu. Edukacija se provodi kroz jednodnevnu nastavu koja se sastoji iz teorijskog i praktičnog dijela. Djeca se upoznaju s ponašanjem u prometu u konkretnim prometnim situacijama, jer se provedenom anketom među učiteljima tehničke kulture u osnovnim školama koji su zaduženi za vođenje izvannastavnih aktivnosti prometne kulture, došlo do spoznaje da učenici relativno dobro poznaju prometne propise i pravila, ali se problemi javljaju kada ta znanja trebaju primijeniti.
- **Provođenje akcije osnivanja i razvoja školskih prometnih jedinica u osnovnim školama na području Primorsko-goranske županije** – Akciju provodi Županijski savjet za sigurnost prometa na cestama Primorsko-goranske županije u partnerstvu sa stručnim djelatnicima Doma mladih i pripadnicima prometne policije MUP-a Primorsko-goranske županije. Kroz akciju se organizira tečaj za djecu u trajanju od 25 školskih sati u kojem sudjeluju učitelji-mentori. Obuku se provodi svake godine u onim osnovnim školama gdje se ukaže potreba za popunu postojećeg broja pripadnika školskih prometnih jedinica.
- **Provođenje projekta „Koraci za budućnost bez nasilja“** – Projekt se sastoji od 3 predavanja/radionice u koje su uključeni učenici od petog do osmog razreda osnovnih škola. Radionice su usmjerene na podizanje razine svijesti o svim pojavnim oblicima nasilja te se učenike upoznaje sa postupkom prijavljivanja sumnje na nasilje. Radionice obuhvaćaju teme poput nasilja u maloljetničkim vezama, važnosti nenasilne komunikacije ili asertivne komunikacije, koncept „Fair play“ ili „Poštene igre“. Svaka tema usmjerena je na prevenciju nasilnog ponašanja, na način da daje informacije o prepoznavanju nasilnih elemenata u pojedinim situacijama (sport, maloljetničke veze, Internet i društvene veze) te propituje iskustva i stavove učenika o istome.
Na kraju radionice učenicima se distribuiraju edukativni materijali organizacija koje djeluju na području prevencije nasilja poput Udruge „Plavi telefon“, Pravobraniteljice za djecu, Nastavnog zavoda za javno zdravstvo PGŽ i dr.

- Putem programa javnih potreba sufinancirati programe i projekte udruga koji su usmjereni na prevenciju nasilja i pružanje tretmana za žrtve nasilja - kroz program javnih potreba u području socijalne skrbi sufinanciraju se programi udruga usmjereni na prevenciju nasilja te pružanje tretmana za žrtve nasilja. Neki od programa koji se sufinanciraju već niz godina su program „Potpora žrtvama obiteljskog nasilja“ od Caritasovog doma za žene i djecu žrtve obiteljskog nasilja Sv. Ana i programi Udruge za zaštitu obitelji Rijeka koji su usmjereni na pružanje usluge skloništa i usluge psihološkog savjetovanja za žene i djecu žrtve obiteljskog nasilja te individualno i grupno savjetovanje/tretman za počinitelje nasilja u obitelji i članovima obitelji.

PODRUČJE 6: ODGOJ I OBRAZOVANJE, KULTURA, SPORT I SLOBODNO VRIJEME DJECE

POKAZATELJI USPJEŠNOSTI:

Naziv aktivnosti	Pokazatelj uspješnosti	Cilj	Ostvarena vrijednost 2018.
Operativni cilj br. 1 – Osnivanje, gradnja, opremanje i održavanje odgojno-obrazovnih ustanova u skladu s potrebama i propisanim normativima, vodeći računa i o potrebama i mogućnostima djece s teškoćama u razvoju			
U sklopu programa „Zakonski standard ustanova osnovnog školstva“ nastaviti financirati investicijsko održavanje objekata i opreme, opremanje ustanova te izgradnju i rekonstrukciju objekata	Broj osnovnih škola obuhvaćenih programom	Uravnotežen razvoj mreže odgojno-obrazovnih ustanova na razini osnovnog školstva	16 škola (usluge tekućeg i inv. održavanja) 11 škola (nabava proizvedene dugotrajne imovine i dodatna ulaganja na nefin. imovini)
U sklopu programa „Zakonski standard ustanova srednjeg školstva“ nastaviti financirati investicijsko održavanje objekata i opreme, opremanje ustanova te izgradnju objekata	Broj srednjih škola obuhvaćenih programom	Uravnotežen razvoj mreže odgojno-obrazovnih ustanova na razini srednje školstva	17 škola (usluge tekućeg i inv. održavanja) 22 škole (nabava proizvedene dugotrajne imovine i dodatna ulaganja na nefin. imovini)
Operativni cilj br. 2 – Osigurati provođenje novih akcija i projekata odgojno-obrazovnog karaktera, a koji su izvan nadležnosti Županije			
Nastaviti financiranje i sufinanciranje akcija i projekata odgojno-obrazovnog karaktera iznad zakonskog standarda	Broj programa i projekata iznad zakonskog standarda	Unaprijediti odgojno-obrazovno iskustvo učenika Osigurati razmjenu dobrih praksi	8

Operativni cilj br. 3 – Sufinanciranje prijevoza učenika i djece s teškoćama u razvoju			
Nastaviti program sufinanciranja prijevoza učenika srednjih škola	Broj učenika srednjih škola uključenih u provedbu aktivnosti	Osigurati dostupnost odgojno-obrazovnih usluga za djecu	oko 4.000 učenika
Putem programa javnih potreba sufinancirati programe udruga usmjerene na prijevoz učenika i djece s teškoćama u razvoju	Broj programa	Osigurati dostupnost odgojno-obrazovnih usluga za djecu s teškoćama u razvoju	2
Operativni cilj br. 4 – Usmjeravanje mladih u deficitarna zanimanja u skladu sa potrebama tržišta rada			
Stipendiranje deficitarnih zanimanja	Broj stipendiranih učenika	Doprinijeti većoj zapošljivosti mladih	31
Operativni cilj br. 5 – Omogućiti produženi boravak u odgojno-obrazovnim ustanovama u suradnji s jedinicama lokalne samouprave			
Nastaviti sufinancirati program produženog boravka učenika-putnika	Broj učenika obuhvaćenih programom	Osigurati dostupnost odgojno-obrazovnih usluga za djecu	470
Operativni cilj br. 6 – Poticati provedbu nastavnih i izvannastavnih sadržaja za učenje stranih jezika, informatike, kibernetike, poduzetništva u odgojno-obrazovnim ustanovama			
Nastaviti sufinancirati programe za poticanje dodatnog odgojno-obrazovnog stvaralaštva na osnovnoškolskoj i srednjoškolskoj razini	Broj osnovnoškolaca uključenih u program	Unapređenje znanja i vještina djece	2.850
	Broj srednjoškolaca uključenih u program	Razvijanje svijesti o važnosti cjeloživotnog obrazovanja	2.100
		Organiziranje slobodnog vremena djece	
Operativni cilj br. 7 – Osigurati financiranje i sufinanciranje organiziranog ljetovanja/zimovanja za djecu iz obitelji slabijeg imovinskog statusa, udomiteljskih obitelji te ostale djece u nepovoljnom položaju			
Nastaviti sufinancirati program društva Crvenog križa PGŽ koji je usmjeren na organiziranje ljetovanja za djecu u nepovoljnom položaju s područja Gorskog kotara	Broj djece obuhvaćene programom	Unapređenje kvalitete života djece u nepovoljnom položaju	31
Nastavak provođenja programa „Zdravstveno-rekreativni kamp za djecu iz Vukovara i djecu s cerebralnom i dječjom paralizom“	Broj djece obuhvaćene programom	Unapređenje kvalitete života djece u nepovoljnom položaju	200
Operativni cilj br. 8 – Poticati osnivanje i rad kulturnih i sportskih ustanova, klubova, rekreativnih centara koji pružaju djeci kulturne, sportske i rekreativne sadržaje			
Kroz program javnih potreba u kulturi i tehničkoj kulturi sufinancirati programe i projekte neprofitnih organizacija usmjerenih na djecu	Broj sufinanciranih programa i projekata u području kulture koji su usmjereni na djecu	Povećanje dostupnosti kulturnih sadržaja	27
Sufinanciranje programa Za(voli) kazalište	Broj predstava koje su u sklopu programa besplatno dostupne učenicima	Povećanje dostupnosti kulturnih sadržaja	9

Kroz program javnih potreba u sportu sufinancirati programe i projekte usmjerene na djecu	Broj ustanova predškolskog odgoja koje provode sportske programe	Povećanje dostupnosti sportskih sadržaja	13
	Udio učenika uključenih u rad školskih športskih društava		22%

OBRAZLOŽENJE AKTIVNOSTI:

- U sklopu programa „Zakonski standard ustanova osnovnog školstva“ nastaviti financirati investicijsko održavanje objekata i opreme, opremanje ustanova te izgradnju i rekonstrukciju objekata – Vlada RH svake godine donosi Odluku o kriterijima i mjerilima za utvrđivanje bilančnih prava za financiranje minimalnog financijskog standarda javnih potreba osnovnih škola koja čini temelj za donošenje županijskih dokumenata kojima se utvrđuje financiranje školstva. U temeljne dokumente Primorsko-goranske županije u području financiranja školstva spadaju Odluka o kriterijima i mjerilima za utvrđivanje bilančnih prava za financiranje minimalnog financijskog standarda za decentralizirane funkcije osnovnog školstva, Plan rashoda za nabavu proizvedene dugotrajne imovine i dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini u osnovnim školama te Plan rashoda za materijal, dijelove i usluge tekućeg i investicijskog održavanja osnovnih škola. Tijekom godine Župan donosi njihove izmjene i dopune, a u skladu sa novo utvrđenim potrebama. Za realizaciju programa osiguravaju se sredstva putem decentraliziranih funkcija ali i iz izvornih županijskih prihoda.
- U sklopu programa „Zakonski standard ustanova srednjeg školstva“ nastaviti financirati investicijsko održavanje objekata i opreme, opremanje ustanova te izgradnju objekata – Vlada RH na godišnjoj razini donosi Odluku o kriterijima i mjerilima za utvrđivanje bilančnih prava za financiranje minimalnog financijskog standarda javnih potreba srednjih škola i učeničkih domova. Predmetna Odluka predstavlja predložak za izradu županijskih dokumenata usmjerenih na financiranje srednjeg školstva poput Odluke o kriterijima i mjerilima za utvrđivanje bilančnih prava za financiranje minimalnog financijskog standarda za decentralizirane funkcije srednjih škola, Plan rashoda za nabavu proizvedene dugotrajne imovine i dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini srednjeg školstva i Plan rashoda za materijal, dijelove i usluge tekućeg i investicijskog održavanja srednjih škola. Tijekom godine Župan donosi njihove izmjene i dopune, a u skladu sa novo utvrđenim potrebama.
- Nastaviti financiranje i sufinanciranje akcija i projekata odgojno-obrazovnog karaktera iznad zakonskog standarda – na razini osnovnog školstva sufinanciraju se programi usmjereni na produženi boravak učenika – putnika, osiguravanje pomoćnika u nastavi, certificiranje objekata, programi za poticanje dodatnog odgojno-obrazovnog stvaralaštva, odgojno obrazovne aktivnosti izvan škole (vrtići), projekti rekonstrukcije i izgradnje objekata te osiguranje prehrane djece. Programi iznad zakonskog standarda na razini srednjeg školstva obuhvaćaju certificiranje objekata, programi za poticanje dodatnog odgojno-obrazovnog stvaralaštva, unapređenje mentorskog rada za učenike srednjih strukovnih škola, osiguravanje pomoćnika u nastavi te EU projekti (po jedan projekt provodi Prva riječka hrvatska gimnazija i Srednja škola Hrvatski kralj Zvonimir Krk, a Županija sufinancira 15% vlastitog udjela u projektu kojeg škole moraju osigurati).
- Nastaviti program prijevoza učenika srednjih škola – program sufinanciranja međumjesnog javnog prijevoza za redovite učenike srednjih škola temeljem Odluka Vlada RH. Prema navedenim Odlukama pravo na sufinanciranje prijevoza u PGŽ ostvarilo je oko 4.000 učenika. Sredstva za sufinanciranje se mjesečno „povlače“ iz Državnog proračuna, temeljem ispostavljenih faktura prijevoznika za stvarni broj učenika u prijevozu.

- **Putem programa javnih potreba sufinancirati programe udruga usmjerene na prijevoz učenika i djece s teškoćama u razvoju** – kroz program javnih potreba sufinancira se prijevoz djece s teškoćama u razvoju koji provode Udruga osoba s mišićnom distrofijom PGŽ i Udruga osoba s cerebralnom i dječjom paralizom Rijeka.
- **Stipendiranje deficitarnih zanimanja** – na godišnjoj razini Županija iz izvornih prihoda dodjeljuje stipendije učenicima deficitarnih zanimanja. Kroz program stipendiranja učenici se usmjeravaju u zanimanja koja će im omogućiti veću konkurentnost na tržištu rada čime se osigurava njihova zapošljivost.
- **Nastaviti sufinancirati program produženog boravka učenika** – Program produženog boravka za učenike-putnike održavan je u 15 škola za oko 470 učenika. Županije je u 2018. godini iz izvornih prihoda sufinancirala provođenje programa u iznosu od 615.000,00 kn.
- **Nastaviti sufinancirati programe za poticanje dodatnog odgojno-obrazovnog stvaralaštva na osnovnoškolskoj i srednjoškolskoj razini** – u sklopu programa održan je dio tradicionalnih manifestacija u organizaciji županijskih ustanova školstva, izdavanje tiskovina i obilježavanje značajnih obljetnica županijskih ustanova školstva. Kroz program je pružena i potpora provođenju izvannastavnih aktivnosti i programa u osnovnim i srednjim školama.
Osim proračunskih sredstava Županije, za provedbu aktivnosti unutar navedenog programa pojedine osnovne škole utrošile su planirana sredstva pomoći jedinica lokalne samouprave i manjim dijelom iz drugih izvora financiranja.
- **Nastaviti sufinancirati program društva Crvenog križa PGŽ koji je usmjeren na organiziranje ljetovanja za djecu u nepovoljnom položaju s područja Gorskog kotara** – kroz sufinanciranje redovne djelatnosti Društva Crvenog križa PGŽ osiguravaju se sredstva za organizaciju ljetovanja za djecu u nepovoljnom položaju s područja Gorskog kotara.
- **Nastavak provođenja programa „Zdravstveno-rekreativni kamp za djecu iz Vukovara i djecu s cerebralnom i dječjom paralizom“** – Program boravka djece slabijeg imovinskog i zdravstvenog stanja s područja Grada Vukovara te osoba oboljelih od dječje i cerebralne paralize s područja Grada Rijeke provodi se već niz godina u Lječilištu Veli Lošinj u ljetnim mjesecima. Cilj programa je unapređenje zdravlja i socijalnih vještina korisnika. Tijekom srpnja, kolovoza i rujna provodi se program koji uključuje sedmodnevni boravak 150 djece iz Grada Vukovara i 50 osoba iz Grada Rijeke. Program je financiran iz izvornih prihoda Županije.
- **Kroz program javnih potreba u kulturi sufinancirati programe i projekte neprofitnih organizacija usmjerenih na djecu** – Pilot projekt koji je pokrenut u 2016. godini pod nazivom „Suradnja kreativnih i kulturnih industrija sa djecom“ pridonio je povećanju dostupnosti kvalitetnih kulturnih sadržaja čime je kultura na zanimljiv način približena djeci. U 2018. godini za provođenje programa osiguran je iznos od 100.000,00 kn. Osim kroz navedeni program, aktivnost se indirektno realizira i kroz sufinanciranje projekata i programa unutar ostalih prioritarnih područja poput poticanja kreativnih i kulturnih industrija, organizacije kulturnih događanja, očuvanja i njegovanja kulturne baštine te razvoja publike.
- **Sufinanciranje programa Za(voli) kazalište** – kroz program se u suradnji sa HNK Ivana pl. Zajca osiguravaju besplatne ulaznice za učenike osnovnih škola čiji je osnivač Županija. Sa kazalištem se na godišnjoj razini dogovara program predstava koji će biti zanimljiv djeci. Na taj način se povećava dostupnost kvalitetnog kulturnog sadržaja te se potiče razvoj publike od „malih nogu“.
- **Kroz program javnih potreba u sportu sufinancirati programe i projekte neprofitnih organizacija usmjerenih na djecu** – kroz program javnih potreba u sportu pruža se potpora omladinskim „pogonima“ prvoligaških klubova te se sufinanciraju programi općeg sportskog razvoja (Zajednica sportova PGŽ), program školskog sporta (Savez školskih sportskih društava) i programi sportova osoba s invaliditetom (Savez sportova osoba s invaliditetom PGŽ).

PODRUČJE 7: KVALITETA I DOSTUPNOST SOCIJALNE ZAŠTITE I SOCIJALNIH USLUGA U ZAJEDNICI, PODRŠKA ORGANIZACIJAMA CIVILNOG DRUŠTVA TE RODITELJIMA I OBITELJIMA

POKAZATELJI USPJEŠNOSTI:

Naziv aktivnosti	Pokazatelj uspješnosti	Cilj	Ostvarena vrijednost 2018.
Operativni cilj br. 1 – Osigurati dostupnost akcija, programa i usluga za djecu i obitelji koje žive u teškim životnim uvjetima			
Pružanje potpore ustanovi Dječji dom „Tić“ Rijeka	Broj djece uključene u aktivnosti ustanove	Unapređenje kvalitete života djece i roditelja žrtava obiteljskog nasilja Prevenција zlostavljanja i/ili zanemarivanja djece	217
Pružanje potpore djeci bez odgovarajuće roditeljske skrbi kroz uključivanje u projekt Zaklade „Vaša pošta“ pod nazivom „Dobri ljudi djeci Hrvatske“	Broj djece bez odgovarajuće roditeljske skrbi kojima se u sklopu programa pruža potpora	Unapređenje kvalitete života djece bez odgovarajuće roditeljske skrbi	1
Sufinanciranje programa i projekata udruga putem javnih potreba u području socijalne skrbi	Broj sufinanciranih projekata i programa	Unapređenje kvalitete života djece i obitelji koji žive u teškim životnim uvjetima	17
Operativni cilj br. 2 – Osigurati dodatne edukacije i stručna usavršavanja stručnjaka iz područja socijalne skrbi			
Nastaviti sufinancirati edukacije i stručna usavršavanja stručnjaka iz područja socijalne skrbi koji rade s djecom	Broj stručnjaka uključenih u programe edukacije i usavršavanja	Poticanje cjeloživotnog obrazovanja stručnjaka iz područja socijalne skrbi koji rade s djecom	17
Operativni cilj br. 3 – Osigurati dostupnost kvalitete socijalne skrbi i podrške za ranjive skupine djece			
Sufinanciranje redovne djelatnosti Centra za rehabilitaciju „Fortica“ Kraljevica	Broj djece na smještaju u Centru	Unapređenje institucionalne skrbi za djecu s teškoćama u razvoju	52
	Broj djece u dnevnom boravku		3
Putem programa javnih potreba sufinancirati programe i projekte udruga usmjerene na socijalnu skrb i pružanje podrške za ranjive skupine djece	Broj sufinanciranih projekata i programa	Unapređenje kvalitete života za ranjive skupine djece	19
Operativni cilj br. 4 – Putem mobilnih županijskih stručnih timova i regionalnih centara za djecu osigurati dostupnost socijalnih i zdravstvenih usluga s naglaskom na ruralna područja (dostupnost logopeda, edukacijskih-rehabilitatora, socijalnih pedagoga, fizikalnog terapeuta i slično)			
Širenje logopedске mreže na ruralnom području Županije	Broj logopedskih punktova na brdsko-planinskom području	Povećati dostupnost logopedске terapije i rehabilitacije na ruralnom području Županije	3 punkta
	Broj djece obuhvaćene logopedskom terapijom i rehabilitacijom		68

Širenje mreže podrške u lokalnoj zajednici-projekt mobilnog tima	Broj djece obuhvaćene programom	Unapređenje kvalitete života djece s teškoćama u razvoju	28
Program rane radnoterapijske i fizioterapijske intervencije kroz ambulantnu službu	Broj djece obuhvaćene programom	Unapređenje kvalitete života djece s teškoćama u razvoju	30
Operativni cilj br. 5 – Osigurati dostupnost stručne pomoći oboljelima u raznim kriznim situacijama i djeci koja naginju ovisnostima i rizičnom ponašanju			
Putem programa javnih potreba u području socijalne skrbi pružiti potporu udrugama usmjerenim na djecu u opasnosti od ovisnosti i djecu sa rizičnim ponašanjem	Broj sufinanciranih programa i projekata	Prevenција ovisnosti i rizičnog ponašanja kod djece	10
Operativni cilj br. 6 – Osigurati pružanje potpore neprofitnim organizacijama koje rade s djecom i za djecu			
Putem programa javnih potreba sufinancirati programe i projekte neprofitnih organizacija u području društvenih djelatnosti, a koji su usmjereni na djecu	Broj sufinanciranih programa i projekata	Unapređenje kvalitete života djece	58
Operativni cilj br. 7 – Pružanje posebne pomoći udrugama radi organiziranja velikih dječjih događanja, susreta, smotri te za sudjelovanje djece na važnim domaćim i međunarodnim dječjim skupovima i manifestacijama			
Nastaviti pružati potporu udrugama i odgojno obrazovnim ustanovama radi organiziranja dječjih manifestacija, susreta i smotri te sudjelovanja djece na važnim domaćim i međunarodnim skupovima i manifestacijama	Broj pruženih potpora	Unapređenje položaja djece u lokalnoj zajednici Razmjena dobrih iskustava	17
Operativni cilj br. 8 – Osigurati dostupnost programa izobrazbe za odgovorno roditeljstvo			
Nastavak pružanja programa Nastavnog zavoda za javno zdravstvo PGŽ koji su usmjereni na odgovorno roditeljstvo	Broj provedenih sastanaka i radionica	Jačanje socijalnih i odgojnih kompetencija roditelja	9
	Broj prisutnih roditelja i nastavnika		271

OBRAZLOŽENJE AKTIVNOSTI:

- **Pružanje potpore ustanovi Dječji dom „Tić“ Rijeka** – Ustanova pruža usluge savjetovašta, psihoterapije, te potpore djeci i roditeljima žrtvama obiteljskog nasilja. Županija je u 2018. godini osigurala sredstva za plaće dva odgajatelja-psihologa. Programom su omogućena individualna i grupna savjetovanja za roditelje i djecu čime je obuhvaćena individualna obrada i dijagnostika poteškoća kod djece kod kojih postoji sumnja na zlostavljanje i/ili zanemarivanje, provođenje individualnog stručnog tretmana za svako dijete, te rad sa obiteljima kod kojih postoji rizik pojave zlostavljanja (preventivni program).
- **Pružanje potpore djeci bez odgovarajuće roditeljske skrbi kroz uključivanje u projekt Zaklade „Vaša pošta“ pod nazivom „Dobri ljudi djeci Hrvatske“** – projekt životnog osiguranja za djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi predstavlja konkretnu pomoć svakom djetetu u trenutku napuštanja Doma u kojem borave samo do svoje punoljetnosti, nakon čega započinju samostalni život bez podrške roditelja. Po izlasku iz Doma djetetu se planirani iznos sredstava od 50.000 kuna isplaćuje u rentnim obrocima koji će biti korišteni za potrebe plaćanja smještaja i elementarnih životnih potreba.

- **Sufinanciranje programa i projekata udruga putem javnih potreba u području socijalne skrbi** – jedno od prioriteta područja unutar programa javnih potreba u području socijalne skrbi odnosi se na prevenciju i suzbijanje nasilja u obitelji i zaštitu žrtava obiteljskog nasilja. Neki od programa sufinanciranih unutar prioriteta područja su „Savjetovanište i sklonište za žene i djecu žrtve nasilja u obitelji“ koji provodi Udruga za zaštitu obitelji Rijeka i „Potpora žrtvama obiteljskog nasilja“ kojeg provodi Caritasov dom za žene i djecu žrtve obiteljskog nasilja Sv. Ana.
- **Nastaviti sufinancirati edukacije i stručna usavršavanja stručnjaka iz područja socijalne skrbi koji rade s djecom** – stručnjacima zaposlenim u Centru za rehabilitaciju „Fortica“ Kraljevica omogućuje se kontinuirano usavršavanje kako bi djeci na smještaju u ustanovi mogli pružiti najveću razinu zdravstvene i socijalne skrbi.
- **Sufinanciranje redovne djelatnosti Centra za rehabilitaciju „Fortica“ Kraljevica** – Centar za rehabilitaciju „Fortica“ Kraljevica je javna ustanova – dom socijalne skrbi za pružanje socijalnih usluga djeci s teškoćama u razvoju i odraslim osobama s invaliditetom. Socijalne usluge koje se pružaju djeci i odraslim osobama su usluga smještaja i usluga poludnevnog boravka. Uz osnovne programe zdravstvene njege, habilitacije i rehabilitacije koji se provode u Centru, razvijeni su i dodatni programi čijom se primjenom uvelike podiže kvaliteta života korisnika Centra.
- **Putem programa javnih potreba sufinancirati programe i projekte udruga usmjerene na socijalnu skrb i pružanje podrške za ranjive skupine djece** – kroz program javnih potreba u području socijalne skrbi pruža se financijska potpora udrugama koje su programski usmjerene na prevenciju rizičnih ponašanja kod djece i mladih, prevenciju i suzbijanja nasilja u obitelji i zaštitu žrtava obiteljskog nasilja, zaštitu osoba s invaliditetom, samoorganiziranje, informiranje i uključivanje djece i mladih te poticanje kreativnog i inovativnog potencijala djece i mladih.
- **Širenje logopedске mreže na ruralnom području Županije** –Tijekom 2018. godine kroz program je financiran rad logopeda u punom radnom vremenu, budući je uređen i opremljen logopedski kabinet smješten u zgradi u kojoj se nalazi Turistička zajednica Grada Delnice. Krajem 2017. godine adaptiran je prostor „stare“ škole u Vratima, Općina Fužine, u kojem je otvoren Društveni dom za djecu i mlade. U sklopu Društvenog doma uređen je i opremljen logopedski kutak u kojem su se tijekom 2018. godine pružale logopedске usluge. Tijekom 2018. godine Upravni odjel za socijalnu politiku i mlade je sufinancirao uređenje i opremanje logopedskih punktova na području općina Čavle i Jelenje, dok će se tijekom 2019. godine uz pomoć Županije formirati i punkt u Općini Klana. Županija je u 2019. godini sufinancirala program pružanja logopedskih usluga za djecu s područja Općine Čavle.
- **Širenje mreže podrške u lokalnoj zajednici-projekt mobilnog tima** – program obuhvaća širenje mreže podrške u lokalnoj zajednici u vidu mobilnog tima Centra za rehabilitaciju „Fortica“ Kraljevica koji daje podršku djeci s teškoćama u razvoju i njihovim roditeljima. Program uključuje i suradnju sa stručnim službama od centara za socijalnu skrb, zdravstvenih službi, vrtića i škola. Mobilni tim čine 2 fizioterapeuta ili 1 fizioterapeut i 1 radni terapeut.
- **Program rane radnoterapijske i fizioterapijske intervencije kroz ambulatnu službu** – u program su uključena djeca s neurorizikom kao i djeca s potvrđenom dijagnozom psihomotoričkog oštećenja i teškoća u razvoju. Ambulanta je koncipirana da se provodi jednom tjedno (četvrtkom) u trajanju osmosatnog radnog vremena, ovisno o grupi djece i roditelja koji su u tretmanu, odvija se u jutarnjoj ili popodnevnoj smjeni. Osim samih postupaka rane intervencije i postupaka terapije po principu neurorazvojne terapije, koja se provodi na samoj djeci, radi se i indirektno s roditeljima u smislu edukacije i korekcije njihovih pogrešnih postupaka u radu kroz svakodnevne aktivnosti. Program provodi Centar za rehabilitaciju „Fortica“ Kraljevica.

- **Putem programa javnih potreba u području socijalne skrbi pružiti potporu udrugama usmjerenim na djecu u opasnosti od ovisnosti i djecu sa rizičnim ponašanjem** – programima i projektima sufinanciranim kroz program javnih potreba osiguravaju se kvalitetne usluge za djecu i roditelje poput: edukacije stručnih radnika u osnovnim školama, radionice s djecom s problemima u ponašanju i njihovim roditeljima kroz primjenu inovativnih terapijskih metoda, individualno i grupno savjetovanje za mlade uzimatelje droga –eksperimentatore, individualni i grupni rad sa djecom s odstupajućim ponašanjima i savjetodavni rad sa roditeljima te psihološko savjetovanje.
- **Putem programa javnih potreba sufinancirati programe i projekte neprofitnih organizacija usmjerene na djecu** – sufinanciranje programa i projekata neprofitnih organizacija koje rade s djecom i za djecu realizira se putem programa javnih potreba u području socijalne skrbi i skrbi o mladima, području kulture i sporta te području zdravstva. Na godišnjoj razini putem programa javnih potreba pruža se potpora velikom broju projekata i programa uzimajući u obzir operativni kapacitet neprofitnih organizacija, inovativnost i kreativnost projekta/programa te strateške prioritete Županije.
- **Nastaviti pružati potporu udrugama i odgojno obrazovnim ustanovama radi organiziranja dječjih manifestacija, susreta i smotri te sudjelovanja djece na važnim domaćim i međunarodnim skupovima i manifestacijama** – ova vrsta potpore pruža se kroz program javnih potreba Ureda Županije i kroz programe unutar proračunskog razdjela koji se odnosi na Upravni odjel za odgoj i obrazovanje poput programa „Natjecanje i smotre“ i programa „Poticanje dodatnog odgojno-obrazovnog stvaralaštva“.
- **Nastavak pružanja programa Nastavnog zavoda za javno zdravstvo PGŽ koji su usmjereni na odgovorno roditeljstvo** – programom „Koračajmo zajedno – škola uspješnog roditeljstva“ utječe se na razvoj i jačanje kompetencija roditelja kako bi stekli vještine poticanja i razvoja socijalnih vještina kod djece, s ciljem prevencije nasilnih oblika ponašanja kao i drugih vrsta socijalno neprihvatljivog ponašanja. Interaktivnim pristupom kroz radionice i diskusije roditelji se upoznaju s odgojnim metodama i komunikacijskim vještinama koje će njima i njihovoj djeci pomoći da prevladaju sve faze odrastanja i sazrijevanja, kao i da uspješno svladaju izazove i zadatke koje pred njih stavlja polazak u školu (razvoj pozitivnog stava prema školi i učenju). Svaki sudionik u programu dobiva dvije brošure kao podsjetnik za buduće aktivnosti s djecom.

PODRUČJE 8: OSTVARIVANJE DJEČJIH PRAVA I AKTIVNO SUDJELOVANJE DJECE NA REGIONALNOJ RAZINI

POKAZATELJI USPJEŠNOSTI:

Naziv aktivnosti	Pokazatelj uspješnosti	Cilj	Ostvarena vrijednost 2018.
Operativni cilj br. 1 – Poticati djelovanje dječjih participativnih tijela u odgojno-obrazovnim ustanovama i u jedinicama lokalne i regionalne samouprave			
Poticati osnivanje i rad dječjih vijeća i dječjih foruma	Broj osnovanih dječjih vijeća	Unaprijediti model dječje participacije	6
	Broj osnovanih dječjih foruma		5
Poticati osnivanje i rad vijeća učenika na razini osnovnih i srednjih škola	Broj osnovanih vijeća učenika	Unaprijediti model dječje participacije	6
Operativni cilj br. 2 – U županiji djeca mogu slobodno iznositi svoja mišljenja i prijedloge županijskim predstavnicima vlasti oko odluka koje se tiču djece kroz organizirane radne susrete i posjete predstavnicima županijskih vlasti			
Nastaviti organizaciju susreta osnovnoškolaca i srednjoškolaca sa županijskim predstavnicima vlasti	Broj organiziranih susreta na godišnjoj razini	Unaprijediti model dječje participacije	7

Operativni cilj br. 3 – Poticati akcije i aktivnosti za edukaciju djece i odraslih o dječjim pravima, dječjoj participaciji i aktivnom građanstvu			
Putem programa javnih potreba pružiti potporu programima udruga usmjerenim na edukaciju djece i odraslih o dječjim pravima, dječjoj participaciji i aktivnom građanstvu	Broj sufinanciranih programa	Povećanje razine svijesti o temama vezanim za dječja prava, dječju participaciju i aktivno građanstvo	4
Operativni cilj br. 4 – Poticati obilježavanje međunarodnih datuma važnih za djecu poput Dječjeg tjedna, Dana prava djeteta i slično			
Kroz osiguravanje sponzorstava i koordiniranim akcijama sa proračunskim korisnicima u čijoj su nadležnosti djeca obilježavati međunarodne dane poput Dječjeg tjedna, Dana prava djeteta i slično	Broj djece obuhvaćene programima	Povećanje razine svijesti o temama vezanim za dječja prava, dječju participaciju i aktivno građanstvo	30

OBRAZLOŽENJE AKTIVNOSTI:

- **Poticati osnivanje i rad dječjih vijeća i dječjih foruma** – Upravni odjel za socijalnu politiku i mladu u suradnji sa neprofitnim organizacijama i jedinicama lokalne samouprave potiče programe usmjerene na dječju participaciju u lokalnoj zajednici. Dječja vijeća i dječji forumi spadaju u najefikasniji oblik dječje participacije. Dječja vijeća su oblik dječje participacije i neformalnog uključivanja djece osnovnoškolske dobi u lokalnoj zajednici, a kojim se potiče i razvija suradnički i partnerski odnos djece i lokalnih tijela uprave i samouprave. Dječji forum je dobrovoljna aktivnost djece u dobi od 9 do 14 godina u slobodnom vremenu za upoznavanje i ostvarivanje svojih prava. Na području Primorsko-goranske županije formirano je ukupno 6 dječjih vijeća (Opatija, Delnice, Mali Lošinj, Crikvenica, Cres i Rab) i 5 dječjih foruma (Opatija, Vrbovsko, Ravna Gora, Lovran i Crikvenica).
- **Poticati osnivanje i rad vijeća učenika na razini osnovnih i srednjih škola** – u dogovoru sa odgojno-obrazovnim ustanovama čiji je osnivač Županija poticati osnivanje i aktivni rad vijeća učenika. Povezivanjem Vijeća učenika, Vijeća roditelja i Školskog odbora ostvaruje se sinergijski učinak koji u znatnoj mjeri može doprinijeti unapređenju odgojno obrazovnog iskustva učenika. Vijeće učenika PGŽ u suradnji sa Županijom zaduženo je za „aktivaciju“ vijeća učenika na razini osnovnih i srednjih škola.
- **Nastaviti organizaciju susreta osnovnoškolaca i srednjoškolaca sa županijskim predstavnicima vlasti** – na godišnjoj razini sa predstavnicima osnovnih i srednjih škola dogovaraju se posjeti Primorsko-goranskoj županiji. Kroz posjete djeca imaju priliku iznijeti svoje stavove i mišljenja donosiocima Odluka u Županiji (Županu, predsjedniku Županijske skupštine, zamjenicima Župana i pročelnicima).
- **Putem programa javnih potreba pružiti potporu programima udruga usmjerenim na edukaciju djece i odraslih o dječjim pravima, dječjoj participaciji i aktivnom građanstvu** – putem programa javnih potreba u području socijalne skrbi i skrbi o djeci i mladima osigurava se potpora za programe usmjerene na edukaciju djece i odraslih o dječjim pravima, dječjoj participaciji i aktivnom građanstvu.
- **Kroz osiguravanje sponzorstava i koordiniranim akcijama sa proračunskim korisnicima u čijoj su nadležnosti djeca obilježavati međunarodne dane poput Dječjeg tjedna, Dana prava djeteta i slično** – stručnjaci iz Odjela socijalne medicine Nastavnog zavoda za javno zdravstvo PGŽ na Međunarodni dan dječjih prava odlaze u posjet Domu za djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi Ivana Brlić Mažuranić u Lovranu. Prilikom posjeta, djeci se uruče prigodni pokloni (bojanka s temom očuvanja oralnog zdravlja te četkice i paste za zube), održi se interaktivni lutkarski igrokaz o važnosti održavanja oralne higijene te djecu pregledaju stručnjaci pedodonti.

PODRUČJE 9: RAZVIJANJE SOLIDARNOSTI I PARTNERSTVA REGIONALNIH I LOKALNIH ZAJEDNICA U STVARANJU ODRŽIVIH ZAJEDNICA PRIJATELJA DJECE

POKAZATELJI USPJEŠNOSTI:

Naziv aktivnosti	Pokazatelj uspješnosti	Cilj	Ostvarena vrijednost 2018.
Operativni cilj br. 1 – Poticati partnerstvo i suradnju županije i gradova i općina na području županije u osmišljavanju, razvijanju i provedbi nacionalnih, regionalnih i lokalnih programa i projekata			
U partnerstvu sa JLS poticati provođenje programa usmjerenih na djecu	Broj jedinica lokalne samouprave uključenih u partnerstvo sa Županijom na realizaciji programa i projekata za djecu	Povećati i osnažiti strateška partnerstva na razini županije	26
Koordinirati ključne dionike na razini županije kroz izradu Socijalnog plana	Izrađen je Socijalni plan	Povećati i osnažiti strateška partnerstva na razini županije	1
Operativni cilj br. 2 – Poticati projekte, akcije i programe usmjerene djeci i mladima koje županija provodi na nacionalnoj, regionalnoj i međunarodnoj razini			
Putem programa javnih potreba sufinancirati programe i projekte neprofitnih organizacija u području društvenih djelatnosti, a koji su usmjereni na djecu	Broj sufinanciranih projekata i programa	Unaprijediti kvalitetu života djece i mladih	58
Poticati projekte obuhvaćene proračunskim programom pod nazivom „Unapređenje položaja mladih“	Broj projekata unutar programa	Unaprijediti kvalitetu života djece i mladih Povećati svijest javnosti o temama od značaja za djecu i mlade	7
Operativni cilj br. 3 – Promicati i poticati razvoj volonterstva			
Nastaviti obilježavanje Međunarodnog dana volontera	Broj dodijeljenih nagrada	Povećanje svijesti o važnosti volontiranja	7

OBRAZLOŽENJE AKTIVNOSTI:

- **U partnerstvu sa JLS poticati provođenje programa usmjerenih na djecu** – Primorsko-goranska županija svjesna je činjenice da je uspostavljanje partnerstava sa JLS od iznimne važnosti kako bi se povećala dostupnost kvalitetnih projekata i program za djecu. Kroz suradnju sa JLS pružaju se programi usmjereni na logopedsku terapiju i rehabilitaciju za djecu s područja Gorskog kotara, širenje mreže informativno-edukativnih punktova i društvenih domova za djecu i mlade, poticanje dodatnog odgojno-obrazovnog stvaralaštva i produženi boravak učenika-putnika. Županija u narednom razdoblju u partnerstvu sa jedinicama lokalne samouprave planira osigurati uslugu rane detekcije i intervencije djece putem mobilnih timova. Osim navedenog, Dom zdravlja PGŽ i Nastavni zavod za javno zdravstvo PGŽ u partnerstvu sa JLS provode sljedeće programe: tečaj pripreme trudnice za porod i roditeljsku funkciju, grupe za potporu dojenju, savjetovalište za prehranu dojenčadi te programe prevencije ovisnosti, odgovornog roditeljstva, prevencije pretilosti i usvajanja zdravih stilova života.

- **Koordinirati ključne dionike na razini županije kroz izradu Socijalnog plana**– kroz izradu strateških dokumenata iz područja socijalne skrbi i skrbi o djeci omogućuje se uključivanje stručnjaka različitih usmjerenja kako bi se osigurala multidisciplinarnost u radu. Jedinice lokalne samouprave bitan su partner u provođenju mjera i aktivnosti iz županijskih strateških dokumenata. Komunikacija sa predstavnicima JLS uspostavlja se kontinuirano na godišnjoj razini kako bi se dobile povratne informacije te prijedlozi i preporuke.
- **Putem programa javnih potreba sufinancirati programe i projekte neprofitnih organizacija usmjerenih na djecu i mlade** – putem programa javnih potreba u području socijalne politike, zdravstva, kulture i sporta na godišnjoj razini se pruža potpora značajnom broju neprofitnih organizacija u realizaciji njihovih programa i projekata. Programi pokrivaju široku paletu usluga za djecu te predstavljaju svojevrsni nadstandard na regionalnoj i lokalnoj razini.
- **Poticati projekte obuhvaćene proračunskim programom pod nazivom „Unapređenje položaja mladih“** – unutar programa „Unapređenje položaja mladih“ sufinanciraju se projekti koji predstavljaju nadstandard poput „Županija prijatelj djece“, „Samoorganiziranje, informiranje i uključivanje djece i mladih“, „Ured za mlade PGŽ“, „Projekt uređenja Društvenog doma za djecu i mlade – Škola mira u Mrkoplju“, „PGŽlab – poticanje socijalnih inovacija na području PGŽ“, „Poticanje i promicanje medijskih aktivnosti mladih za mlade“ i rad Savjeta mladih PGŽ.
- **Nastaviti obilježavanje Međunarodnog dana volontera** – Primorsko-goranska županija u partnerstvu sa Udrugom SMART i Gradom Rijekom na godišnjoj razini obilježava Međunarodni dan volontera dodjelom nagrade „Volonteri godine“ koja je usmjerena na veću vidljivost volontera i volonterskog rada. Po objavljenom javnom pozivu za nominaciju kandidata za volontera godine, tročlana komisija sastavljena od predstavnika Grada Rijeke, Primorsko-goranske županije i Udruge SMART odabire 3 volontera s područja Grada Rijeke i 3 s područja Primorsko-goranske županije kojima će biti uručene nagrade za njihov volonterski angažman. Osim navedenog, predstavnici Udruge SMART odabiru organizaciju koja prima nagradu „Organizator volontiranja“.

PODRUČJE 10: NOVI PROGRAMI I PROJEKTI KOJI DOPRINOSU KVALITETI ŽIVOT NA SVIM RAZINAMA U ŽUPANJI

POKAZATELJI USPJEŠNOSTI:

Naziv aktivnosti	Pokazatelj uspješnosti	Cilj	Ostvarena vrijednost 2018.
Operativni cilj br. 1 – Izgradnja efikasnog infrastrukturnog okvira za provođenje politike i programa za djecu i mlade na razini Županije s naglaskom na ruralnom području			
Nastavak provođenja programa Ureda za mlade PGŽ kroz širenje mreže informativno-edukativnih punktova i društvenih domova za djecu i mlade	Broj informativno-edukativnih punktova	Unapređenje kvalitete života djece i mladih	2 punkta
	Broj društvenih domova za djecu i mlade		2 doma
	Broj djece i mladih uključenih u aktivnosti Ureda za mlade PGŽ	Unapređenje znanja i vještina djece i mladih	Oko 3.000 djece i mladih

Operativni cilj br. 2 – Osigurati dostupnost logopedске terapije i rehabilitacije na brdsko-planinskom području županije			
Širenje mreže logopedskih punktova na brdsko – planinskom području županije	Broj logopedskih punktova na brdsko – planinskim području županije Broj djece obuhvaćene logopedskom terapijom i rehabilitacijom	Unapređenje kvalitete života djece Uspostaviti efikasan sustav rane logopedске intervencije u ruralnom području županije	3 punkta 68
Operativni cilj br. 3 – Osigurati efikasan financijski mehanizam za potporu obiteljima u nepovoljnom ekonomskom položaju			
Fond solidarnosti za djecu i mlade osobe iz Primorsko-goranske županije	Broj isplaćenih potpora	Unapređenje kvalitete života djece	332
Operativni cilj br. 4 – Osigurati dostupnost kvalitetnih edukativnih programa usmjerenih osnaživanju djece za aktivno i odgovorno građanstvo			
Uvođenje programa „Građanskog odgoja i obrazovanja“ u osnovne škole čiji je osnivač Županija	Broj osnovnih škola uključenih u program	Unapređenje znanja i vještina djece	31

OBRAZLOŽENJE AKTIVNOSTI:

- Nastavak provođenja programa Ureda za mlade PGŽ kroz širenje mreže informativno-edukativnih punktova i društvenih domova za djecu i mlade** – Ured za mlade PGŽ predstavlja jedinstveni program na razini RH. Cilj Ureda za mlade PGŽ je stvoriti efikasan infrastrukturni okvir za osmišljavanje i provođenje politika, projekata i programa usmjerenih na djecu i mlade. Kroz program se omogućuje povezivanje ključnih dionika na razini županije kako bi se zajedničkim resursima povećala dostupnost usluga za djecu i mlade. Ured za mlade PGŽ bazira se na mreži informativno-edukativnih punktova i društvenih domova za djecu i mlade koji predstavljaju multifunkcionalne prostore koji se daju na korištenje udrugama i neformalnim skupinama za provedbu projekata i programa usmjerenim na unapređenje položaja djece i mladih u lokalnoj zajednici. Dodatna vrijednost programa je što se putem njega devastirani prostori adaptiraju kako bi postali centri pozitivne energije koji usmjeravaju kreativnost i inovativnost djece i mladih u osmišljavanje rješenja za probleme s kojima se susreću te dobne skupine. Od 2016. godine do kraja 2017. godine uređeni su i opremljeni prostori u kojima su otvoreni informativno-edukativni punktovi u Gradu Rijeci i Općini Lovran te društveni domovi za djecu i mlade u Lovranskoj Dragi i Općini Fužine. Županija je putem Upravnog odjela za socijalnu politiku i mlade u 2018. godini financirala uređenje i opremanje informatičke učionice u Društvenom domu za djecu i mlade u Fužinama te adaptaciju društvenog doma u Općini Brod Moravice.

Tijekom 2018. godine u aktivnostima Ureda za mlade PGŽ koje su organizirali programski partneri (jedinice lokalne samouprave, udruge i neformalne skupine) sudjelovalo je oko 3.000 djece i mladih.
- Širenje mreže logopedskih punktova na brdsko-planinskom području županije** –Tijekom 2018. godine Županija je sufinancirala pružanje logopedskih usluga kroz dva logopedska punkta koji se nalaze na području Grada Delnica i Općine Fužine. Logopedskom terapijom i rehabilitacijom obuhvaćena su djeca koja imaju prebivalište u jedinicama lokalne samouprave s područja Gorskog kotara.

Županija je u 2018. godini uslugu logopedске terapije i rehabilitacije proširila i na brdsko-planinsko područje pa je tako sufinancirano uređenje i opremanje logopedskih punktova na području općina Čavle i Jelenje. Osim navedenog, tijekom 2018. godine Županija je sufinancirala rad logopeda kako bi se djeci s područja Općine Čavle osigurala dostupnost kvalitetne logopedске usluge.

- **Fond solidarnosti za djecu i mlade osobe iz Primorsko-goranske županije** – Putem Fonda solidarnosti isplaćuje se jednokratna novčana pomoć djeci i mladima iz obitelji kod kojih je zbog neisplate plaće zaposlenog roditelja nastao rizik socijalne isključenosti djece i mladih. Iznos jednokratne novčane pomoći po djetetu ili mladoj osobi iznosi 1.500,00 kn uz napomenu da ga obitelj može potraživati 2 puta godišnje.
Vodeći računa o socijalno što pravednijem konceptu u pogledu mogućih korisnika ove pomoći, predloženo je da se pomoć dodjeljuje samo ako obitelj u kojoj živi dijete i mlada osoba udovoljava određenom imovnom cenzusu, računajući ovdje prihod od plaće i mirovine njenih roditelja.
- **Uvođenje programa „Građanskog odgoja i obrazovanja“ u osnovne škole čiji je osnivač Županija** - Primorsko-goranska županija je tijekom II. polugodišta školske 2017./2018. godine u iznosu od 150.000,00 kn financirala pripremne aktivnosti za realizaciju programa „Građanski odgoj i obrazovanje“ (edukacija učitelja, tiskanje udžbenika i učeničkih mapa). Od I. polugodišta školske 2018./2019. godine započela je provedba programa u 5 razredima osnovnih škola čiji je osnivač Županija. Uvođenjem Građanskog odgoja i obrazovanja u osnovne škole učenici će imati priliku usvojiti znanja i vještine koja će im pomoći da postanu aktivni i odgovorni građani (promicanje nenasilja, tolerancije i solidarnosti te razvijanje empatije).